

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 7 // мај 2018.

ISSN 2560-5135

■ Припреме за ремонт дробилане ПК „Дрмно“

Модернизацијом до ефикасности

■ На Површинском копу „Дрмно“ у току је монтажа транспорта за шести јаловински систем. Дужина транспорта ће бити 12 километара.

Садржај

актуелно

05

Геолошка истраживања дуж обале Дунава
Заштита угљеног лежишта

термо

08

Служба топлификације „ТЕ-КО Костолац“
Успешно завршена грејна сезона

рударство

09

Површински коп „Дрмно“ на крају априла
Стабилна производња угља

актуелно

11

Велики послови на копу „Дрмно“
Нова опрема за одвоз угља

12

Здравствена амбуланта на
Површинском копу „Дрмно“
Доктор на лицу места

14

Ново откриће у Виминацијуму
Маузолеј из трећег века

локални мозаик

16

Уочи мале матуре у Основној школи
„Јован Цвијић“
Ћаци се припремају

17

Смотра аматерских позоришта
Браничевског округа
Празник позоришта

04

Припреме за ремонт дробилане ПК „Дрмно“

Модернизацијом до ефикасности

07

Почетна преговарачка позиција
за индустријску директиву

Најспремнији за ЕУ прописе

10

Ремонти на Површинском копу „Дрмно“

Квар багера променио планове

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

В.Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица
Антић, РЕДАКЦИЈА: Саша Срећковић, Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ:
Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И
ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „COLORGRAFX“, Нови Београд, НАСЛОВНА СТРАНА: Саша Срећковић, ЛОГОТИП: Милош Павловић,
ШТАМПА: „COLORGRAFX“, 11070 Нови Београд, Драгана Јефтића 66, ТИРАЖ: 1.500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра
2010, од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Модернизацијом до ефикасности

Формирање једног командног управљачког центра је приоритет чија реализација треба да почне током овогодишњег ремонта угљеног система

На дробилани копа „Дрмно“ у току су припреме за реализацију овогодишњих послова. Поред редовних ремонта који су планирани за средину године, у плану су и два велика посла која се односе на модернизацију система за издвајање комадног угља и формирање јединственог управљачко-командног диспечерског центра. О планираним пословима, Славко Слипчевић, водећи инжењер на дробилани је рекао:

– Трудимо се да све припремне активности спроведемо на време, како бисмо током ремонта успели да урадимо планиране послове. Завршен је поступак јавне набавке за модернизацију погона за издвајање комадног угља. Потребно је да се изради и монтира сито за издвајање комадног угља, који је намењен за широку потрошњу и контролног сита у погону за утовар угља. Укупно ће бити замењена три сита на овом постројењу. На овај корак смо се определили због чињенице да је опрема на поменутих постројењима дотрајала. Давно је

■ Славко Слипчевић (лево) у обиласку постројења дробилане

произведена у погонима фабрике „14. октобар“ из Крушевца.

На тржишту нема резервних делова. Опрема је толико похабана да имамо проблема са одржавањем а имајући у виду важност и значај производа који испоручујемо купцима одлучили смо да извршимо реконструкцију постројења.

Осим замене опреме, размишљало се и на који начин да се повећа и проценат издвајања комадног угља. Нова сита, која ће бити постављена у оквиру постојећих габарита постројења, неће смањити укупан капацитет постројења, а повећаће се проценат издвајања комадног угља. Сада се издваја три до четири

процента комадног угља од количина које се ископају током дана на копу. Очекивања су да ће реконструкцијом постројења за издвајање комадног угља проценат издвајања бити знатно већи и квалитетнији. Запослени на дробилани извршиће демонтажу постојеће опреме. Израда нове опреме поверена је компанији „Лола“ из Београда, која ће је и монтирати.

– Други значајан посао, који смо планирали односи се на формирање јединственог командно-диспечерског центра у приземљу управне зграде. Сада се са дробиланом, бункером резерви угља и везним системом којим се угаљ транспортује према термокапацитетима у Костолцу, управља са три места. Овакав начин управљања има своје недостатке који се највише јављају у области координације ова три система. Формирањем једног командног диспечерског центра отклонили би уочене недостатке, остављена је могућност да се он касније надогради системом за управљање хомогенизацијом угља и да се из овог центра управља радом и Трећом депонијском линијом, која је планирана да се гради за потребе новог термокапацитета у Дрмну. Очекујем да ће већ ове године нови диспечерски центар бити у функцији и да ће укупни ефекти рада бити знатно бољи – навео је Слипчевић.

Са грађевинским радовима, кренуло би се одмах по завршетку поступка јавне набавке, а током ремонта угљеног система, који је планиран за средину године, интензивно би се радило на преосталом делу посла, који се односи на демонтажу, пресељење и монтажу управљачко-командних уређаја у јединствени центар.

С. Срећковић

Заштита угљеног лежишта

На самој граници угљеног лежишта „Дрмно“ према Дунаву, настављени су истражни радови дуж трасе будућег водонепропусног екрана, који је планиран да се гради у циљу заштите угљеног лежишта од подземних вода Дунава у дужини од 13 километара.

Пројектом истражних радова, како нам је изјавио Веселин Булатовић, директор Дирекције за унапређење производње, предвиђено је да се уради 138 истражних и пијезометарских бушотина и 24 бунара, који су у функцији добијања неопходних информација и података за израду пројекта водонепропусног екрана. Он каже да су радови поверени запосленима из Привредног друштва „Георад“ и да треба да се заврше пре краја ове године.

Младен Војнић, водећи инжењер хидро-геолошког надзора, рекао је да је у претходном периоду урађено 50 истражних и пијезометарских бушотина, а преостало је да се уради још 88, као и 24 бунара.

– Преостали део послова извешће се у две етапе. У првој, која је започела

почетком априла, буши се педесетак бушотина и 14 бунара. У другој етапи треба да се избуши још 10 бунара и 33 истражне и пијезометарске бушотине.

„Георад“ ради са две гарнитуре машина за бушење у две смене по 12 сати – рекао је Војнић.

С. Срећковић

■ Гости из Москве у огранку „ТЕ-КО Костолац“

Размена знања и искустава

Представници издавачке куће „Руда и метали“, који издају угледне научне часописе, посетили су средином априла огранак „Костолац“. Угледне научнике, проф. др Александра Григоревича Воробева, главног уредника, Евгенија Владимировича Цируљникова, заменика генералног директора Издавачке куће „Руда и метали“ из Москве и академика проф. др Слободана Вујића примио је Иван Ташић, директор Дирекције за производњу угља. Разговарало се о могућностима за сарадњу и начину информисања из области експлоатације угља и археолошког наслеђа, питању које се намеће због интеракције експлоатације угља у Костолцу и археолошког комплекса „Виминацијум“. Ташић је са видиковца представио гостима Површински коп „Дрмно“ а након тога су заједно обишли изложбени део Археолошког парка „Виминацијум“.

Академик проф. др Слободан Вујић и његове колеге из Русије били су гости Рударског института Београд ради представљања својих издања и

обнављања одличне сарадње, из времена Југославије, са научном заједницом и рударском привредом Србије.

„Руда и метали“ издаје водеће научне и техничке часописе укључене у међународне базе података: „Рударски журнал“, „Обојени метали“, „Обогаћивање руде“, „Црни метали“, „Евроазијско рударство“, „Руда и метали недељно“ и „Музи“, изјавио нам је академик проф. др Слободан Вујић.

– Перјаница ове фамилије, каже проф. Вујић, је часопис „Рударски журнал“, данас најстарији научно-технички и производни часопис, који у континуитету излази од 1825. (2248 бројева до марта 2018). Он тематски обрађује све аспекте експлоатације чврстих минералних сировина, укључујући руде обојених и црних метала, угаљ, тресет, шкриљац и неметале. Осим успостављања партнерске сарадње са нашим најстаријим рударским научним часописом у издању Рударског института Београд, у циљу ширења спектра стручне сарадње, размене публикација,

привредних и научних информација, узајамне подршке у организацији и представљања на изложбама, стручним и научним скуповима, успостављања привредних и научних контаката, посетили смо велике рударске системе Србије. Поред копа „Дрмно“ обишли смо и РТБ „Бор“ – рекао је академик Вујић.

С. Срећковић

Повећан водени талас на Дунаву

У диспечерском одељењу у сваком моменту пет дана унапред тачно знају количину воде која се креће ка ђердапским електранама

Повећани водени талас на Дунаву не посустаје. Од 18. марта Дунав доноси веће количине воде од оних које турбине на ђердапским агрегатима могу да генеришу у електричну енергију и један део воде мора се пропустити кроз преливна поља. На електранама је стање повећане мобилности да би се што више енергије произвело из овог таласа, а да у приобаљу не буде никакве штете.

Радмилко Николић, директор за производњу енергије у огранку ХЕ „Ћердап“, истиче да је рад електрана у оваквим условима строго дефинисан правилником о раду заједничке диспечерске службе за енергетику ХЕ „Ћердап 1“ и румунске „FE Portile de Fier“.

– Диспечери у сваком моменту пет дана унапред тачно знају количину воде која се креће ка ђердапским електранама. Сваког јутра у шест часова од РХМЗ Србије добијају се информације о стању

водотокова Дунава, Саве и свих притока. Тако диспечери имају увид у водостај на Дунаву до Линца у Аустрији, Саве до Загреба, Дрине до Зворника, Тисе код Тиса-Беча у Мађарској. Стручњаци очекују да ће овај талас трајати од 60 до 90 дана, и врх таласа од 13.500 кубика воде у секунди – каже Николић.

Сви производни капацитети за евакуацију велике воде су у експлоатационом и функционалном стању, а шест агрегата је у пуној погонској спремности и дневно

Преливна брана

За евакуацију вишка воде на ХЕ „Ћердап 1“ постоји 14 преливних поља (седам српских и исто толико румунских). Кроз отвор од једног метра подигнутог затварача прође 250 кубика воде. То значи да се, кад се сви затварачи подигну за метар, може евакуисати 3.500 кубика воде.

производе од 22 до 23,5 милиона kWh, што је максимум за овакве услове.

Производни капацитети Огранка ХЕ „Ћердап“ користе повољне дотоке на Дунаву и пуне акумулације Завојског и Власинског језера. За прва три месеца произведено је укупно 2.441.176 MWh.

План за прва три месеца ове године је 1.659.000 MWh, што говори да је надмашен за 47 одсто.

М. Дрча

■ Акција тимова за откривање неовлашћене потрошње

Решени да наплате украдене киловате

Бројила се одмах демонтирају и објект остaje без прикључка

Специјализоване екипе дистрибутивног подручја Краљево у једнодневnoj акцији откриле су четири неовлашћене потрошње. За успех је неопходно да план буде пажљиво унапред припремљен, али и да место рада буде тајна и за саме тимове до самог почетка акције.

На пут смо кренули из Краљева са вођом акције Милошем Бажалцем, а тек на скретању за Лајковац било је јасно да је наше одредиште територија ЕД Ваљево.

– Фактор изненађења је много важан у овом послу, као и то да

за акцију зна што мање људи. То смо у овом случају само директор Сектора за подршку тржишту и смањење губитака ДП Краљево Милан Стојановић, који их планира, и ја зато што их водим. Чланови тимова знају тачно одредиште тек на дан акције. На састанку пре почетка акције делимо кодирано-сигурносне

пломбе које ће се користити ако се пронађу неправилности. Одређујемо рејоне и адресе купаца које је неко евентуално анонимно пријавио, којима је недавно обустављена испорука због неовлашћене потрошње или дуговања, јер се такви веома често сами поново нелегално прикључују, или оне чија се потрошња необично мења у последње време или у поређењу са претходним периодом, јер је и то основ за сумњу. Проверавамо купце и насумично – каже Бажалац.

Чланови тимова су овог пута у Ваљево стигли из суседних огранака: Ужице, Лазаревац, Шабац и Лозница. Екипе су, између осталог, пронашле јак магнет који је спречавао тачно мерење на бројилу и паралелни вод за напајање утичница за грејање. Одмах су педантно и прецизно попуњени записници,

што је важно због судских процеса који следе. Бројила се одмах демонтирају и објект се оставља без прикључка. На крају радног дана у сали за састанке су се сви окупили у договорено време и на сто одложили четири демонтирана бројила. То је резултат рада четири екипе у току скоро 12 сати.

И. Андрић

Обрачунато 7,8 милиона динара

У прва два месеца ове године екипе за откривање неовлашћене потрошње ДП Краљево откриле су 52 неовлашћена коришћења електричне енергије. У 12 акција су урађене 292 контроле, а осим неовлашћене потрошње, на основу које је обрачунато око 7,8 милиона динара, утврђено је и 99 неправилности у раду бројила.

Најспремнији за ЕУ прописе

План за преговоре
мора да садржи
добро аргументоване
прелазне рокове

Ближи се рок у коме би Србија требало да заузме почетну преговарачку позицију у преговорима о Директиви о индустријским емисијама 2010/75/EU, познатијом као индустријска директива. „Електропривреда Србије“ стручним анализама пружа пуну подршку министарствима Владе Србије у постизању што боље и аргументованије позиције када је реч о енергетском сектору.

На конференцији ECO EXPO, одржаној у Београду средином априла, енергетски стручњаци оценили су ЕПС као најспремнијег учесника на тржишту за промене које ће наступити и напомињу да други учесници и институције морају активније да се укључе у процес.

— ЕПС је увек био спреман да буде укључен у ове процесе јер је једино блиском сарадњом надлежних органа и привреде могуће обезбедити основе за најбољу преговарачку позицију. У овом тренутку је најважније да се разјасне недоумице које

су узрок нејасних захтева услед специфичне позиције Србије, имајући у виду истовремено учешће у Енергетској заједници и у преговарачком процесу. ЕПС спроводи детаљне анализе према стандардима, који су чак и строжи од важећих захтева у Републици Србији, али нас извесно у будућности очекују према ЕУ регулативи. Искуство нас је научило да је само тако могуће предупредити неке проблеме. ЕПС има законску обавезу

Садржај

Директива о индустријским емисијама 2010/75/EU ступила је на снагу 6. јануара 2011. у ЕУ. Земље чланице су до 6. јануара 2013. имале рок да директиву транспонују у национална законодавства. Обухвата седам директива које се односе на интегрисано спречавање и контролу загађивања животне средине, ограничење емисија одређених штетних супстанци у атмосферу из великих ложишта, ограничење емисија испаривих органских једињења, о спаљивању отпада. Србија је део обавеза из ове директиве преузела на основу одлука Министарског савета Енергетске заједнице октобра 2013. године, док ће у оквиру преговора за поглавље 27 бити разматрана цела директива.

десетогодишњег планирања, а када је реч о овој области, правимо пројекције према различитим сценаријима за наше интерне потребе и за знатно дужи период да бисмо на овај начин што боље сагледали потенцијалне ризике — поручио је Александар Јаковљевић, директор Сектора за стратегију, пословни развој и регулаторне односе ЈП ЕПС.

Јаковљевић је подсетио да је ЕПС од 2003. године уложио више од 300 милиона евра у пројекте унапређења заштите животне средине и да ће до 2025. бити инвестирано још скоро 700 милиона евра у достизање обавеза које је Србија преузела у вези са применом Директиве о индустријским емисијама.

План за преговоре у области индустријске директиве мора да садржи добро аргументоване прелазне рокове.

— Захтеви ЕУ се константно мењају. Ми у овом тренутку спремамо специфични план имплементације за Директиву о индустријским емисијама и имали смо скуп са целом индустријом на ком је јасно речено да су нам рокови кратки за тај први нацрт преговарачке позиције. Што се тиче енергетског сектора, усвојена су нова документа (BAT и BREF) и ту имамо ситуацију да се захтеви пооштравају — изјавила је Нада Лукачевић, начелник Одељења за интегрисане дозволе

Министарства заштите животне средине.

Учесници конференције сагласни су да је добра припремна позиција кључна за даљи развој.

— Инвестициони циклуси у енергетици су дугачки, износе 30 и више година. Ми смо били уживаоци доброг планирања у прошлости и велики је изазов да сада урадимо исто — оценио је Александар Влајић, председник одбора за обновљиве изворе енергије Привредне коморе Зелене Србије.

Јелена Симовић, помоћник министра рударства и енергетике, навела је добре примере сарадње са ЕПС-ом и секретаријатом који су у прошлости довели до добрих резултата у разради могућих сценарија, одређивања датума и, на крају, добре позиције Србије.

П. Ђурковић

Награда за ЕПС

Организациони одбор конференције ECO EXPO препознао је напор који „Електропривреда Србије“ улаже у унапређење заштите животне средине. Награду „Зелени оскар“ за највећи допринос у овој области у 2017. години у име ЕПС-а примио је Драгољуб Милосављевић, директор Сектора за маркетинг.

План готово испуњен

Током првих пет месеци косточачке електране произвеле су и испоручиле електроенергетском систему око 2,28 милијарди kWh електричне енергије, што представља 97,8 одсто од плана. У зимском периоду је део снаге термоелектране „Костолац А“ био усмерен на производњу топлотне енергије за даљински систем грејања.

Термоелектрана „Костолац А“ је у поменутом периоду произвела 675 милиона kWh, од чега је из снажнијег другог блока произведено готово 495 милиона kWh, односно 99,95 одсто од његовог плана, док је блок А1 произвео око 180 милиона kWh (86,9% од плана).

У Термоелектрани „Костолац Б“ је до почетка маја произведено 1,6 милијарди kWh, односно 98,6% од плана. Блок Б1

је произвео 812 милиона kWh (99,6%), док је блок Б2 произвео 795 милиона kWh (97,6%). На блоковима није било значајнијих застоја и све оправке су реализоване у најкраћем року, док су крупнији захвати остављени за ремонтну сезону која почиње у јулу.

И. М.

■ Служба топлификације „ТЕ-КО Костолац“

Успешно завршена грејна сезона

Овогодишња грејна сезона окончана је половином априла. У Служби за топлификацију „ТЕ-КО Костолац“ сумирају резултате који су остварени од октобра прошле године када су почели са грејањем. Владимир Ђорђевић, руководилац Службе за топлификацију при косточачком огранку ЕПС-а оцењује протеклу грејну сезону као задовољавајућу, уз напомену да су и временске прилике биле повољне.

– У зимској сезони имали смо успешно снабдевање и дистрибуцију топлотне енергије. У нашој компанији производи се топлотна енергија која се користи за даљински систем грејања Пожареваца, Костолца и припадајућих насеља. О самом

топлификационом систему у Пожаревцу брине се надлежно јавно предузеће, док наша Служба за топлификацију води рачуна о корисницима на подручју Костолца и околних сеоских места. Због ове међузависности у раду формирана је комисија у којој су представници нашег огранка, ЈП „Топлификација“ Пожаревац и Градске општине Костолац.

Комисија решава заједничка питања око наплате и прикључака, пошто је наш систем интегралан и неопходно је успоставити свеобухватан и одржив начин старања о топлификационој мрежи која се значајно увећавала током претходних година.

Ове године договорено је да се ремонти раде на сегменту примарне

линије за Зону 3 у Костолцу, као и ремонт подстанице код општине у Костолцу. У плану је да се уради још неколико мањих захвата на топлификационој мрежи.

– Претходних година ремонтвали смо важне делове топлификационе мреже. Успели смо да санирамо проблеме и повећамо поузданост посебно у Старом Костолцу, где је долазило до великих потешкоћа у раду претходних грејних сезона и губитка деми воде из система. Да би следећа година била још успешнија утврђене су локације на којима је вреловод показао најмању поузданост, па ће се реконструисати оно што је потребно како бисмо наредну грејну сезону дочекали спремнији и са поузданијим техничким системом – рекао је Владимир Ђорђевић.

Проблем који се јавља сваке године је губитак деминерализоване воде у систему даљинског грејања како Костолца и околних насеља, тако и у топлификационој мрежи града Пожареваца. Производња деми воде је првенствено за потребе термоелектрана у косточачким електранама због чега се током зимских месеци мора водити рачуна да поменути губици не угрожавају стабилан рад самих термокапацитета. Топлификациона мрежа редовно се сервисира и ремонти се раде на позицијама које су се показале као критичне, али искуство је показало да је неопходно да се дође до аутономије производње деми воде која би се користила у режиму грејања. Због тога се снаге усмеравају ка изградњи самосталног погона који би обезбеђивао деми воду за топлификациону мрежу и растеретио погон за хемијску припрему воде у самој термоелектрани.

И. Миловановић

Стабилна производња угља

На Површинском копу „Дрмно“, у априлу је ископано 786.422 тоне угља, што представља 83 одсто од плана, речено нам је у Служби за праћење и анализу производње. Просечна калоријска вредност ситног угља износила је 8.600 килоџула по килограму угља. Термоелектранама је испоручено 7.659 тераџула топлоте, што је 87 процената од плана.

За четири месеца на копу „Дрмно“ ископано је 3.144.464 тоне угља, што је 80 процената од планираних количина за овај период, а укупно је испоручено 26.943 тераџула топлоте. У прошлом месецу за широку потрошњу издвојено је и 11.622 тоне комадног угља, а од почетка године укупно 40.584 тоне, што је у складу са преузетим обавезама према купцима. Угаљ са копа „Дрмно“ одвози се и за потребе термоелектране „Морава“ из Свилајнца. У прва четири месеца превезено је 61.556 тона ситног угља.

Производња угља од почетка године је стабилна и у складу са потребама рада и ангажовања термоенергетских капацитета инсталисаних у Костоцу, речено нам је у надлежној служби.

Рударским системима за откривање угља, према дневним извештајима

о производњи откривке, у априлу је откопано 2.814.640 кубика чврсте масе, што је за три процента мање од месечног плана. Од почетка године откопано је

укупно 11.387.005 кубика чврсте масе, што је у односу на план мање за 19 процената.

С. Срећковић

Квар багера променио планове

Због хаварије велике мембране, односно прирубне плоче на багеру „SRs 2000“, који ради у склопу Трећег рударског система за откривање угља на Површинском копу „Дрмно“, промењени су план и динамика ремонта предвиђених за ову годину.

– После ремонта рударске механизације и опреме која ради у склопу петог јаловинског система, планом ремонта било је предвиђено да се почне са ремонтом рударске механизације која ради у склопу Другог јаловинског система. Међутим, због квара багера „SRs 2000“ са Трећег система, замењен је термин ремонта за Други и Трећи систем – рекао нам

је Зоран Стојковић, управник сектора машинског одржавања на Површинском копу „Дрмно“. – Сада се превасходно ради на санацији и отклањању квара на багеру „SRs 2000/28“ за откривање угља.

Из техничко-технолошких разлога урађена је бајпас веза између Другог и Трећег транспортног система, тако да практично багер са Другог јаловинског система откопава јаловинске масе које се преко транспортера и одлагача одлажу на одлагалишну етажу Трећег јаловинског система.

Време предвиђено за ремонт, како нам је објаснио Стојковић, биће искоришћено за санацију оштећења на радном точку и великој мембрани

на багеру „SRs 2000/28“ и сређивање остале рударске механизације и опреме, која сада није упошљена.

У машинској служби копа „Дрмно“ сазнајемо да је урађена дијагностика савременим уређајима, који су показали да осовина радног точка није пукла, али се у овом тренутку не зна да ли је искривљена. Право стање ствари биће познато тек након скидања редуктора радног точка багера, који је тежак око 50 тона. На поправци багера ангажовани су радници Привредног друштва „Производња, ремонт и монтажа“ из Костолаца, као и запослени из служби одржавања копа „Дрмно“.

С. Срећковић

Нова опрема за одвоз угља

Укупна вредност опреме која треба да обезбеди стабилну производњу угља је 12,9 милиона евра

произвођача „Сименс“. На овај предлог руководство ЕПС-а дало је позитиван одговор након свеобухватне и стручне расправе која је вођена по овом питању. У петак, 27. априла, одржана је презентација базног електро инжењеринга, а на основу њега биће урађен и детаљан електро инжењеринг који подразумева разраду свих техничких детаља. Након тога, уследиће испорука и монтажа електро опреме – рекао је Маринковић.

Он је објаснио да је планирано да се са „Гошом“ одржи састанак на коме ће детаљно бити представљена динамика послова који треба да се ураде на Површинском копу „Дрмно“, као и временски термини, како би сви заједно и синхронизовано завршили предвиђене послове у договореним роковима.

С. Срећковић

На Површинском копу „Дрмно“ у току је монтажа рударске опреме која је намењена редовном производном процесу, а састоји се од три погонске и три повратне станице типа „Б 2000“ и „S уређаја“, односно претоварних колица. Према уговору потписаном са конзорцијумом „Гоша Фом“ и „Фамак Фамур“ из Пољске, укупна вредност опреме је 12,9 милиона евра.

– Носилац послова је „Гоша фом“ из Смедеревске Паланке. Део монтажне опреме неопходне за реконструкцију угљеног транспортног извозног система, према уговору, треба да се заврши до септембра, а преостала рударска опрема треба да се монтира до почетка идуће године – казао је Љубиша Маринковић, заменик директора Дирекције за унапређење производње.

Од краја марта опрема се испоручује sukcesивно, и до краја априла монтирано је око 40 процената машинске опреме на првој погонској станици и испоручено 80 процената опреме за другу погонску станицу.

– Приоритет је дат монтажи две погонске и две повратне станице са припадајућом опремом, због реконструкције угљеног транспортног извозног система, која треба да се реализује током овогодишњег ремонта. У току су машински радови на монтажи уговорене опреме и за сада на терену нема проблема у реализацији посла. Упоредо са радовима на монтажном плацу, који је изграђен на источној страни копа „Дрмно“, постављају се елементи и опрема за нови угљени транспортни систем – објашњава Маринковић.

„Колубара универзал“ ради завршне спојеве на тракама. По завршетку свих послова следује транспорт опреме на радну локацију и пуштање у пробни рад.

– На електро опреми која ће бити уграђена и то код фреквентних регулатора, трансформатора и ПЛЦ опреме, дошло је до измена. Наиме, „Гоша“ је предложила да се испоручи и угради електро опрема реномираног

■ Нова опрема за редован рад

■ Погонске и повратне станице

Доктор на лицу места

Већ осам година амбуланта пружа помоћ запосленима на копу и свима који раде на њему, а потребна им је хитна брига лекара

Здравствена амбуланта на Површинском копу „Дрмно“ пуних осам година је прво место на коме рудари костолачког огранка добијају стручну помоћ лекара. Уколико дође до повреде на раду или другог здравственог проблема, рударима је на располагању савремено опремљен здравствени центар. Овде се лекарска помоћ не пружа само рударима „Дрмна“, већ и радницима бројних фирми које су ангазоване као извођачи радова у ремонтним и инвестиционим пројектима.

Амбуланта на ПК „Дрмно“, организационо припада костолачком Дому здравља. Савремено здравство инсистира да се све ради електронски, па је информационо умрежена са осталим медицинским установама. Ова здравствена јединица располаже и са возилима за хитан превоз, и омогућава да се пацијент брзо превезе до Костолца или Пожаревца, уколико се за то укаже

потреба, јер, неретко се дешавало да минути одлучују о судбини пацијента кога морају да доведу до већег здравственог центра.

Када се неко од радника појави у амбуланти и затражи помоћ, све прегледе и помоћ као и инструкције и информације добија од љубазног и предусретљивог особља, међу којима је и медицинска сестра Соња Мирковић.

– Рудари се јављају и због хроничних тегоба, али има ситуација

када се дешавају повреде на раду. Настојимо да све урадимо без непотребног задржавања радника. Наша специфичност је што радимо са рударима, али се по другим карактеристикама не разликујемо од других домова здравља. Дајемо све од себе да пружимо што више пацијенту или да га упутимо на даље лечење, уколико дежурни лекар овде то процени. Такође, овде се организују и редовни систематски прегледи запослених.

Највећи број запослених у „ТЕ-КО Костолац“, приближно две трећине, ради на Површинском копу „Дрмно“, а рударска професија се сврстава међу најтежа занимања, која захтева свакодневно извршавање радних задатака у стресним условима, који су условљени технологијом рада.

Највише се постиже раним откривањем хроничних болести, на које се у почетној фази може највише утицати и успорити даље нарушавање здравља.

Докторка опште праксе Сузана Халупа наглашава да се рудари јављају и за савет, што доприноси ефикаснијој превентиви.

– Често нам се пацијенти жале на хипертензију и дијабетес. Раднике, на жалост, не заобилазе ни најтеже болести. Код хроничних болесника увек

олујним ударима ветра придружују изразито ниске температуре што оставља видљивог трага на здравље рудара.

– Амбуланта служи и за организовање редовних систематских прегледа запослених, који имају за циљ да открију и спрече даље нарушавање здравља. Годишње кроз њу прође више од 3.500 радника. Хроничне болести су честе с обзиром да се колектив „ТЕ-КО Костолац“ сврстава међу старије, а услови рада су отежани. Од болести најчешће су кардиоваскуларне, коштане, као и респираторне – каже Сузана Халупа. Слична здравствена амбуланта опремљена је и у термоелектрани „Костолац Б“.

И. Миловановић

се скреће пажња на важност контроле, односно да се у случају рецимо хипертензије редовно мери притисак, као и да се редовно раде анализе крви и прате одговарајући параметри. Не сме се заборавити ни да је веома важна редовна физичка активност као и правилна исхрана, која би требало да садржи што мање соли.

Радници на копу задатке извршавају без обзира на временске услове који им често представљају отежавајућу околност. Површински коп „Дрмно“, често се назива фабриком под отвореним небом.

Кошава овде достиже и брзину од 140 километара на час. Географски посматрано, територија копа „Дрмно“ припада кошавском подручју, летњи период пропраћен је високим температурама, док се током зиме

Маузолеј из трећег века

Не зна се ко је сахрањен у маузолеју јер је монументална гробница украшена скулптурама, систематски разорена

■ Изглед маузолеја из ваздуха

У Археолошком парку „Виминацијум“ недавно је откривен маузолеј, који се налази северно од маузолеја императора Хостилијана на источној некрополи Виминацијума и североисточно од капије Порта преторије легијског логора. Ова монументална гробница смештена је 700 метара североисточно од капије код амфитеатра, 300 метара од легијског логора, 160 метара западно од двојне гробнице са фрескама, која је уништена 2005. године.

Маузолеј се налази дуж пута од Виминацијума ка античкој Ледерати, а данашњем Раму и позициониран је између две виле рустике из трећег века. Обе виле су напуштене до Аурелијана и напуштања Дакије а налазе се на међусобном растојању од 80 метара – рекао нам је проф. др Миомир Кораћ, директор Археолошког института и руководилац АП „Виминацијум“. Објаснио нам је да је до сада је на овом простору истражено више од 80 гробова из периода другог и трећег века, од којих

■ Глава младића

су многи имали луксузне предмете као део гробног инвентара. Нађена су три оловна саркофага, као и делови више саркофага и стела који су у ситним фрагментима. На фрагментима од мермера се види да су веома брижљиво

обрађени. У непосредној близини маузолеја је и 15 златних предмета.

Маузолеј је представљао последње почивалиште особе високог ранга и датира из трећег века. Истраживања се настављају, а до сада је откривена

■ Глава императора са лавровим венцем

■ Криво орла

■ Мермерна оплата

Импресивна грађевина

Маузолеј је димензија 15 пута 15 метара са средишњим делом шест пута шест метара. Грађен је од крупних комада ломљеног рамског кристалоног шкриљца са четири слоја од хидрауличног малтера дебљине између пет и десет центиметара. Налази се на 830 метара северно од маузолеја императора Хостилијана на источној некрополи Виминацијума.

висина, односно дубина грађевине, која износи између 1,80 и 2,25 метара.

– За градњу овог импресивног објекта утрошено је најмање 70 кубних метара камена. Конструкција делује једноставно, али је изузетно масивна и чврста. Архитектонски елементи, стеле и саркофази, у оквиру овог фунерарног комплекса, су од кречњака. Маузолеј је претрпео двоструко уништавање. До првог уништавања дошло је још у антици, када се систематски уништавају надгробна обележја, кречњачке стеле, саркофази, мермерне скулптуре и делови рељефа. Постоје индикације да је овакво темељно уништавање последица поступка познатог као „брисање из сећања“, када се у потпуности уништавају сви помени имена и дела особе која је осуђена на заборав. То се ради само када су питању императори. Друга фаза уништавања уследила је у каснијим вековима услед експлоатације камена као грађевинског материјала. У другој фази највише је страдао оградни зид који је био од масивних квадера. Неко је у антици употребио енормну снагу да растури све што је могло, подједнако и у маузолеју и на оградном зиду – каже др Кораћ.

Камена пластика нађена у маузолеју је изузетна. Најзначајни налаз је глава римског императора са увојцима и лавровим венцем симболом римског императора. Издваја се и глава младића, као и изузетно брижљиво обрађена рука која држи мач, и делови римског мача. Нађен је и фрагмент крила орла, једног од познатијих симбола бога Јупитера и Римског царства. Издвајају се и ситнији делови више скулптура и рељефа од мермера. Од архитектонске пластике пронађено је више фрагмената са флоралним и другим мотивима карактеристичним за време римског царства.

П. Животић

Ђаци се припремају

У Костолцу, као и у другим срединама, основци завршног разреда налазе се пред првим, за њих, великим испитом, полагањем мале матуре. Благовремено су почеле припреме „осмака“, а пробни тест је показао шта од наученог градива треба да се са ученицима прође у овом припремном периоду.

Очекујемо боље резултате на завршном испиту ученика осмог разреда, него што су то показали тестови, рекла нам је Сунчица Марковић в.д. директора Основне школе „Јован Цвијић“ у Костолцу.

– Наиме, недавно је одржан пробни завршни испит ученика осмог разреда, тачније 13. и 14. априла 2018. године и увелико теку припреме за предстојећи завршни испит, који ће се одржати од 18. до 20. јуна 2018. године. Ове школске године има 146 ученика осмог

разреда и сви ће полагати завршни испит у школској физкултурној сали

уз поштовање прописа и процедуре за полагање завршног испита, нагласила је Сунчица Марковић.

– Резултати са пробног завршног испита су просечни у односу на резултате у целој Србији. Из српског језика просек на нивоу разреда у нашој школи је 10,2 бода, из комбинованог теста 7 бодова и из математике нешто лошији резултат 5,3 бода тако да се, каже наша саговорница, за ученике настављају припреме из предмета који су заступљени на завршном испиту.

Основна школа „Јован Цвијић“ у Костолцу са око 1.200 ученика и 110 запослених је једна од највећих школа у Браничевском округу. Након санације и адаптације комплетног школског објекта, то је савремена и безбедна школа по мери сваког детета. Поред улагања у школски објекат, улаже се и у наставна средства и усавршавање наставника како би наставу подигли на још већи ниво, иако и сада ученици остварују завидне резултате на различитим такмичењима.

В.Огњановић

■ Дечија смотра фолклора

„Они који долазе“

Традиционална дечија смотра фолклора под називом „Они који долазе“, организована је 20. априла у костолачком Дому културе. Поред домаћина, Културно-уметничког друштва „Костолац“, на овој смотри

су наступили и дечији ансамбли Културно-уметничких друштава „ГИК Банат – Пионир“ из Зрењанина, „Електропорцелан“ из Аранђеловца, „Традиција – Ситан вез“ из Трстеника и „Абрашевић“ из Чачка.

Пре наступа учесници су имали прилику да присуствују демонстрацији вештина Љубичевских вишебојаца на пожаревачком Хиподрому, а после наступа уследило је дружење. Организатори 24. дечије смотре фолклора били су Културно-уметничко друштво „Костолац“ и Културно-спортски центар „Костолац“, под покровитељством Градске општине Костолац.

П. Ж.

Празник позоришта

Костолчани, као домаћини, уживали у одличним представама аматера округа

Шеста смотра аматерских позоришта Браничевског округа одржана је у костолачком Дому културе од 23. до 27. априла. Сваке вечери награђивано је најбоље глумачко остварење, а на крају фестивала стручни жири је прогласио Јована Ивковића за најбољег глумца фестивала.

■ Позориште „Бата Булић“ одиграло комедију „Дај ми своју жену“

Смотру је 23. априла отворило позориште „Миливоје Живановић“ из Пожаревца извођењем представе „Идемо у лов“, коју је по тексту Жоржа Фејдоа режирао Синиша Станковић. Валентино Ољача је награђен плакетом за глумца вечери. Следећег дана костолачкој публици представили су се глумци аматерског позоришта „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића. Они су одиграли представу „Заобићи госпођу Мекам“, аутора Реј Кунија, у режији Фуада Табучића, а награду за глумца вечери добио је Мирослав Милутиновић. Позориште „Бата Булић“ из Петровца на Млави 25. априла је одиграло комедију „Дај ми своју жену“, по тексту Мајкла Стјуарта, у режији Бранислава Недића. Стручни жири је из овог ансамбла као најбољег глумца вечери издвојио Јована Ивановића. Четвртог дана смотре позориште „Жанка Стокић“ из Великог Градишта, извело је представу „Професионалац“, по тексту Душана Ковачевића, у режији Марине Милићевић. Мирко Јенић је добио плакету за најбољег глумца. Смотру је затворило аматерско позориште из Крњева, представом „Српска драма“, коју је по тексту Синише Ковачевића режирао Предраг Живановић. Награду за глумачко остварење вечери, плакету „Жељко Каран“, добио је Стефан Бранковић.

Успешни организатори ове традиционалне манифестације били су костолачко позориште „Кастелум“ и Културно - спортски центар „Костолац“, под покровитељством Градске општине Костолац.

П. Животић

Ивковићу награда за најбољег глумца

Завршне вечери фестивала трочлани жири, који су чинили Гордана Славковић, Весна Љубисављевић и Јелена Ристовић, доделио и награду за најбоље глумачко остварење фестивала. Ово вредно признање припало је Јовану Ивковићу, глумцу позоришта „Бата Булић“ из Петровца на Млави. Ивковићу је уручена плакета „Жељко Каран“, у част костолачког драмског писца, позоришног редитеља и оснивача Позоришта „Кастелум“.

Рукометаши шести

Рукометаши „Рудара“ првенство у Супер лиги завршили су поразом у Шапцу. Успешнији од Костолчана били су рукометаши домаће „Металопластике“ – 34:29 (16:14).

После 22 одиграна кола изабраници тренера Драгана Ајдацића сакупили су 23 бода и сезону су у конкуренцији 12 клубова завршили на шестој позицији. Рудар“ је остварио 10 победа, три пута је ремизирао, а терен је девет пута напустио поражен.

Голман „Рудара“ прешао у „Металопластику“

Доскорашњи први голман Рукометног клуба „Рудар“, Јово Будовић, напустио је клуб. Будовић је на почетку сезоне дошао из РК „Херцеговина“, појачао Костолчане и брзо се наметнуо као један од лидера овог тима. Својим сјајним интервенцијама помогао је екипи да првенство заврши на шестом месту и да Костолчани дођу на корак од плеј-офа. После одличних игара он је пет пута проглашаван за играча утакмице. Јово Будовић је потписао двогодишњи уговор са екипом „Металопластике“ из Шапца.

Костолачки одбојкаши трећи

Одбојкашки клуб „Рудар“ из Костолаца такмичење у новоформираној централној групи Друге лиге, за пласман од 1. до 6. места, завршио је победом. Костолчани су у 10. колу на домаћем паркету савладали „Шумадију“ из Аранђеловца – резултатом 3:1 у сетовима.

Након 10 одиграних кола „зелено-црни“ су лигашко такмичење завршили на трећем месту са 16 освојених бодова.

Половичан учинак фудбалера

Фудбалери „Рудара 2001“ пролећну полусезону наставили су дуелом са екипом „Гружа“ на костолачком стадиону „Бора Бека“. Ова утакмица 18. кола завршена је победом гостију (1:3). Након тога костолачки зонаш је гостовао у Лозовику и у дуелу 19. кола са домаћим „Ударником“ забележио реми (1:1). У наредна два кола уследила су и два узастопна тријумфа. „Зелено-црни“ су најпре у Костолцу савладали „Хомољац“ из Жагубице (4:1), а затим у 21. колу и „Звожд“ у Кучеву (2:1).

Са 25 освојених бодова после 21 одиграног кола, Костолчани у конкуренцији 16 клубова заузимају 11. позицију на табели Зонске лиге „Дунав“.

Школа шаха

Школа шаха ШК „Рудар“ од 27. априла је наставила са радом. Сви заинтересовани малишани могу да дођу сваке среде и петка у 18:30 сати у просторије Основне школе „Јован Цвијић“ у Костолцу. Школа је, као и раније, бесплатна, а све што је потребно су свеска, оловка и добро расположење. Пријаве и све информације могу да се добију на телефон: 060/07-11-006.

Припрема:
П. Животић

Заова

Манастир Заова налази се у прелепој шуми близу Великог Села. До манастира се долази из Пожаревца путем за Жабаре или путем за Петровац на Млави, преко Малог Црнића. На 20 километара удаљености од Пожаревца налази се табла и скрене се десно солидним, али узаним асфалтним путем.

Манастир је на самом изласку из шуме око километар од главног пута. Постојање манастира Заова са црквом посвећеном архистратизима Михајлу и Гаврилу по легенди настао је у доба Кнеза Лазара, а подигнут је на гробу Јелице, сестре српских властелина Павла

■ Извор у близини манастира

и Радула. Легенда каже да жена Павлова никако није могла да прихвати своју заову Јелицу и у силној љубомори убила је своје дете за шта је оптужила Јелицу. Браћа су поверовала у причу и казнили су своју сестру, тако што су је растргли коњима. Сазнавши касније истину и покајавши се на сестрином гробу подигли су цркву, а касније и манастир Заову. Ова легенда је забележена у народној песми „Бог ником дужан не остаје“. Ипак, име манастира могуће је да се повеже са природном уставом воде испод манастира која је отицала и такве баре обично су називали мештани овог краја заовама. Историјских података о ктиторима и времену изградње манастира нема, али имајући у виду темеље цркве њено порекло се везује за средњовековну архитектуру. Црква Заова је зидана у моравском стилу без кубета и са крстом у основи. Поред цркве налази се звоник. Манастир је грађен од обрађеног и ломљеног камена.

Манастир се први пут помиње у турским записима из 1467. године, с обзиром да је наплаћиван харач од експлоатације шума које су биле у поседу манастира. Више пута

рушен, обновљен је за време Милоша Обреновића. Живопис и фреске урадио је Живко Павловић, 1849. год, за време владавине Александра Карађорђевића, као самоуки сликар у оно време веома тражен и цењен, а чији је далеки потомак и сликарка Милена Павловић - Барили. Фреске су очуване у целости. У самој цркви се налази Јеличин гроб који је зазидан, а изнад њега се налази фреска која представља њено растрзање са четири бела коња. Манастир је активан, али је без монашког братства. Црква је служила као парохијска, док није одлуком Епископа Браничевског, Црквеног суда и Епархијског Управног одбора претворена у манастир. Поред манастира су два извора лековите воде. Један је близу, а други је у шуми изнад. Сам манастир и предео који га окружује омиљено је излетиште Пожаревљана, нарочито лети, али и ходочасника који долазе из свих крајева земље.

Припрема:
Новица Антић

/// Фото: Ивана Миловановић - Стој пољопривреде и енергетике

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
 [Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
 Новица Антић. - 2017, бр. 1 (нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Београд : Colorgrafx). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Kostolac = ISSN 2217-3374
 ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Kostolac
 COBISS.SR-ID 250295820

